

De Aziatische bosmug in Nederland

Steffanie Teekema & Arjan Stroo, Centrum Monitoring Vectoren - NVWA

De Aziatische bosmug (*Aedes japonicus*) is de enige van de vier exotische muggensoorten in Nederland waarvan we weten dat deze in ons land gevestigd is. Tijdens een monitoring van inheemse muggen door de NVWA in 2012, werd deze mug in een val in de gemeente Lelystad gevonden. Na uitgebreid bemonsteren in 2013 bleek dat deze mug hier in groten getale aanwezig was, met de volkstuincomplexen als hotspots.

De Aziatische bosmug

Aedes japonicus komt oorspronkelijk uit het oosten van Azië, waar Japan, Korea, Taiwan, zuid-China en Rusland tot zijn thuislanden behoren. Sinds 1990 heeft de soort zich verspreid over de wereld. Evenals de Aziatische tijgermug (*Ae. albopictus*) heeft ook de Aziatische bosmug op grote schaal gebruik gemaakt van de handel in gebruikte banden en is zo via Nieuw-Zeeland en Amerika, uiteindelijk in Europa belandt. Deze mug is wat groter dan de Aziatische tijgermug en daarmee in grootte vergelijkbaar met veel inheemse steekmuggen. De Aziatische bosmug heeft een kenmerkend goudkleurig patroon op de bovenkant van het borststuk (figuur 1). De poten zijn zwart-wit gestreept en het uiteinde van de achterste poten is zwart, ook de palpen zijn geheel zwart.

De ontdekking van Aziatische Bosmug in Nederland

In 2012 is de Aziatische bosmug voor het eerst in Nederland aangetroffen in muggenvallen van het Centrum Monitoring Vectoren (CMV, NVWA), tijdens een reguliere muggenmonitoring voor inheemse muggensoorten. Na deze vondsten is in heel Flevoland steekproefsgewijs gezocht naar larven van de bosmug, hierbij zijn de volkstuinen in Lelystad als hotspot bevonden. Omdat deze muggensoort in Duitsland en België ook aanwezig was, en nergens een risico voor de volksgezondheid was aangetoond, is in de eerste jaren na de ontdekking geen bestrijding uitgevoerd.

Figuur 1. Aziatische bosmug. (Foto: Wietse den Hartog, NVWA)

Toen in 2015 duidelijk werd dat in de Verenigde Staten met het LaCrosse virus geïnfecteerde bosmuggen zijn aangetroffen, is besloten om de bosmug in Lelystad toch in te perken. Hoewel het genoemde virus in Nederland niet voorkomt en de belangrijkste bron ervan, grondeekhoorns, evenmin van nature in Nederland voorkomen, toonde de situatie wel aan dat de bosmug potentieel in staat is om dergelijke virussen te verspreiden en vaak genoeg mensen steekt om van belang te zijn. Het doel van de bestrijding is ervoor te zorgen dat deze mug zich niet verder door Nederland verspreidt, door de populatie zo klein mogelijk te houden in de hotspots.

Figuur 2. Larven van de Aziatische bosmug in een artificiële broedplaats op een volkstuin. (Foto: Adolfo Ibañez-Justicia, NVWA)

Figuur 3 Regentonnen als broedplaats van Aziatische bosmug op volkstuinen. (Foto: Adolfo Ibañez-Justicia, NVWA)

Ontwikkeling, broedplaatsen en overwinteren

De Aziatische bosmug steekt vooral overdag en kan zo voor overlast zorgen bij mensen. De volwassen mug zoekt het liefst een bosrand om in te rusten. Stukken bos worden dan ook beschouwd als corridor voor de verspreiding van de bosmug. Het vrouwtje legt haar eitjes in kunstmatige objecten met regenwater, waarin vervolgens de larven zich ontwikkelen (figuur 2). In tegenstelling tot de Aziatische tijgermug, kunnen niet alleen de eitjes maar ook de larven van de bosmug de Nederlandse winter overleven.

Bestrijding

Op de hotspots voor de bosmug, volkstuincomplexen, zijn veel typen potentiële broedplaatsen aanwezig, denk aan regentonnen (figuur 3), gieters, emmers, bakjes, bloempotten en kruiwagens. Deze broedplaatsen worden zo veel mogelijk ongeschikt gemaakt, van de tuinders wordt gevraagd om deze droog neer te zetten of om te keren. Wanneer zo'n broedplaats niet weggehaald kan worden, wordt deze behandeld met een biologische larvicide.

Ook u zelf kunt (exotische) muggen bestrijden door zoveel mogelijk potentiële broedplaatsen rond het huis te verwijderen of ontoegankelijk te maken. Verwijder artificiële containers met water en berg deze droog op of plaats ze ondersteboven. Wanneer zo'n broedplaats niet verwijderd kan worden, leeg deze dan regelmatig of sluit af met een deksel of fijnmazig net. Vijvers met vissen, kikkers, enz. vormen veelal geen risico.

Meer informatie over de Aziatische bosmug:

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/muggen-knuten-en-teken/aziatische-bosmug>